

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 53
din 29.01.2014**

Dosar nr.: 623/2013

Petiția nr.: 5420/19.08.2013, petiție redirecționată de instituția primarului mun. Vulcan

Petentă: Partida Romilor Pro Europa

Reclamat: Ziarul "Cronica Văii Jiului"

Obiect: conținut articol, criteriul etnie, romi.

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentei

I.1.1. Partida Romilor Pro Europa- Sucursala Hunedoara, cu sediul în municipiul Lupeni, str. Jiului FN, jud. Hunedoara

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Cotidianul „Cronica Văii Jiului”, cu sediul în Petroșani, str. 1 Decembrie 1918, nr. 100, jud. hunedoara

II. Descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta susține că în data de 30 iunie și 1 iulie 2013 a fost publicat articolul "Ile a spart peste un miliard pe țigăanii".

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20 alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin adresa nr. 5420/04.09.2013 și nr. 5751/04.09.2013, părțile au fost citat pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 30.08.2011. La termen părțile nu s-au prezentat.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

4.1.1. Petenta susține că în data de 30 iunie și 1 iulie 2013 a fost publicat articolul "Ile a spart peste un miliard pe țigăanii". Articolul în cauză a fost crîș cu ocazia manifestărilor Nedeii Vulcănene organizată de instituția Primăriei.

4.1.2. În condițiile în care la toate manifestările din cadrul nedeii au fost prezenți și tineri aparținând comunităților rome din Vulcan, printre care o nominalizăm pe dra L.F., artistă locală cu rezultate la multiple concursuri muzicale zonale și naționale, care reprezintă cu succes municipiul Vulcan și implicit Primăria, Consiliul local și etnia romă.

Suștinerea reclamatului

4.2.1. După cum bine se observă, articolul în cauză nu face altceva decât să tragă un semnal de alarmă asupra modului în care primarul municipiului Vulcan, Gheorghe Ilea a cheltuit peste un miliard de lei, bani publici, pentru organizarea unei petreceri locale. Faptul că în titlul articolului apare cuvântul "țigănie", acest cuvânt nu face referire la etnia romă, ci, la hărmălaia care a fost în zilele respective.

În DEX explicația cuvântului "țigănie/țigănie" este "balamuc, harmălie, huiet, larmă, scandal, tâmbălă, tevatură, tumult, vacarm, vuiet, zarvă, zgomot".

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul reține că în cazul de față ne raportăm la libertatea de exprimare și corelativ la dreptul de a nu fi supus discriminării. Dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratatamentul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public. Tratatând pe cineva mai puțin favorabil datorită unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de personalitatea sa.

5.2. Pe de altă parte, dreptul la libertatea de exprimare este garantat în Constituția României, care prevede în art. 30 alin. (1) și (6) că "(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile. Însa libertatea de exprimare, din perspectiva alin.1 al art. 30 trebuie coroborată cu alin.2 din art. 30 care prevede în mod expres că „(2) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.”

5.3. În aceeași argumentație trebuie subliniat faptul că Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice - ratificat de România la 9.XII.1974 – prevede în art. 19 paragraful 3. că "exercitarea drepturilor prevăzute la paragraful 2 al prezentului articol (dreptul la libertatea de exprimare) comportă îndatoriri și răspunderi speciale. În consecință, ea poate fi supusă anumitor limitări care trebuie însă stabilite în mod expres prin lege și care sunt necesare: a) respectării drepturilor sau reputației altora; b) apărării securității naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice ". Astfel, se poate concluziona faptul că dreptul la liberă exprimare nu este un drept absolut și că exercitarea lui trebuie realizată în anumite condiții, de altfel stabilite în considerarea și pentru protejarea demnității persoanei.

5.4. În cadrul sistemului instituțional regional de protecție a drepturilor omului, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în art.10 că: "orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare" însă precizează în mod expres limitele acestui drept în alineatul 2 al aceluiași articol: "exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru ... protecția reputației sau a drepturilor altora."

5.5. Într-o formulă sintetică, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis că **numai prin respectarea „îndatoririlor și responsabilităților” ce-i revin, presa își îndeplinește funcția esențială într-o societate democratică**, fără a depăși anumite limite, mai ales în privința reputației și drepturilor altor persoane, având misiunea de a comunica informații de interes public, în înțelesul dat acestei noțiuni în jurisprudența sa.

5.6. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că **“libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență (de opinia publică) ori considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.”**

5.7. Raportându-ne la aspectele care fac obiectul petiției deduse soluționării, Colegiul constată că acestea vizează conținutul unui articol redat în ziarul „Cronica Văii Jiului”, în data de 01.07.2013, care, în opinia petentului, aduce atingere dreptului la demnitate, pe considerentul apartenenței etnice, în speță la etnia romă. Astfel, sub aspectul individualizării și al conținutului articolului, reținem că partea reclamată a publicat materialul intitulat „Ile a spart peste un miliard pe țigăanii”. Prin urmare, petenta consideră că articolul în cauză s-a referit expres la etnia romă, implicit la persoanele ce aparțin acestei etnie, și exemplifică cu persoane tinere cu calități deosebite care au participat la acele evenimente și care s-au simțit jignite.

5.8. Colegiul reține că articolul în cauză face referire numai la Primarul municipiului care, în opinia presei, a cheltuit foarte mulți bani, bani publici, pentru organizarea unei petrecei locale .

Colegiul nu reține asocierea expresiei “țigăanii” cu persoanele ce aparțin etniei rome, întrucât nu face trimitere la nicio persoană ce aparține acestei etnii ori și nici nu se folosește termenul în sensul peiorativ.

5.9. Colegiul trebuie deci să țină seama de un element deosebit de important: rolul esențial jucat de presă într-o societate democratică. Dacă presa nu trebuie să depășească anumite limite, îndeosebi în ceea ce privește reputația și drepturile celorlalți, precum și necesitatea de a împiedica divulgarea unor informații confidențiale, sarcina sa este totuși comunicarea, cu respectarea datoriei și responsabilităților proprii, a informațiilor și ideilor referitoare la orice problemă de interes general. Mai mult, Colegiul este conștient de faptul că libertatea în domeniul presei scrise include, de asemenea, și recurgerea la o anumită doză de exagerare, chiar de provocare prin prezentarea unor idei sau opinii care offensează, șochează sau deranjează . În cauze asemănătoare celei de față, marja de apreciere a autorităților naționale se circumscrie interesului unei societăți democratice de a permite presei să își joace rolul indispensabil de “câine de pază” și să își exercite aptitudinea de a da informații cu privire la problemele de interes general. Este inadmisibil ca un ziarist să nu poată formula judecăți critice de valoare decât sub condiția demonstrării veridicității.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu 5 voturi pentru și 1 vot împotriva** ale membrilor prezenți la ședință ,

COLEGIUL DIRECTOR

HOTĂRĂȘTE:

1. Nu pot fi retinute aspecte ce intră sub incidența art. 2 din O.G. nr. 137/2000 republicată;
2. Se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;
4. O copie a hotărârii se va transmite părților

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc - Membru

THEODORA BERTZI – Membru

CAZACU IOANA LIANA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării 06.02.2014

Redactat și motivat de A.C.F. și A.P

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.